Европейски парламент

2019 – 2024

Комисия по правни въпроси

2021/2161(INL)

9.6.2023 г.

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

съдържаща препоръки към Комисията относно цифровизацията и административното право
(2021/2161(INL))

Комисия по правни въпроси

Докладчик: Карен Мелкиор
(Право на инициатива – член 47 от Правилника за дейността)

PR_INL

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....3

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ.....14

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

с препоръка към Комисията относно цифровизацията и административното право

(2021/2161(INL))

Европейският парламент,

– като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 298 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз, който предвижда, че правото на добра администрация е основно право,

– като взе предвид съвместната декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно Европейска декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие от 15 декември 2022 г.,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО[1],

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията[2],

– като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно информационната сигурност в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (2022/0084(COD)),

– като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на мерки за високо общо ниво на киберсигурност в институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (COM(0085)0122),

– като взе предвид богатата съдебна практика на Съда на Европейския съюз, в рамките на която са признати поредица от общи принципи на административното право въз основа на конституционните традиции на държавите членки,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 януари 2022 г. за създаване на Европейска декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие COM((2022) 27 final) и придружаващия го Работен документ на службите на Комисията, който съдържа доклад относно дейностите по провеждане на консултации с и ангажиране на заинтересованите страни (SWD(2022) 14 final).

---

1 ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39.

2 ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

– като взе предвид стратегията на Европейската комисия в областта на цифровите технологии — „Цифрова Комисия от следващо поколение“ от 30 юни 2022 г. (C(2022)4388),

– като взе предвид своята резолюция от 6 септември 2001 г. относно специалния доклад на Европейския омбудсман до Европейския парламент във връзка с проверката по собствена инициатива относно съществуването и обществения достъп до кодекс за добро поведение на администрацията в различните институции и органи на Общността[3],

– като взе предвид Решение 2000/633/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 17 октомври 2000 г. за изменение на нейния процедурен правилник чрез добавяне като приложение на Кодекс за добро административно поведение на персонала на Европейската комисия при неговото отношение с обществеността[4],

– като взе предвид решението на генералния секретар на Съвета/върховен представител за общата външна политика и политика на сигурност от 25 юни 2001 г. относно кодекс за добро поведение на администрацията на генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз и неговия персонал в техните професионални отношения с гражданите[5],

– като взе предвид Препоръка CM/Rec(2007)7 на Съвета на Европа от 20 юни 2007 г. от Комитета на министрите до държавите членки относно добрата администрация,

– като взе предвид документа „Принципи на публичната администрация, приложими към публичната администрация на ЕС“, публикуван от Европейския омбудсман на 19 юни 2012 г.,

– като взе предвид поредицата информационни фишове „Digital Public Administration“ („Цифрова публична администрация“) относно държавите членки, публикувани онлайн от Комисията;

– като взе предвид съществуването в държавите членки както на общи административно-процесуални актове, в които се определят основните принципи на административното право, така и специфичното за съответната област или сектор законодателство;

– като взе предвид проучването, възложено от шведското правителство на шведската агенция за публично управление, относно принципите за добра администрация в държавите — членки на Европейския съюз,

– като взе предвид проучването, извършено от датското правителство от датската Агенция за цифровизация (digitaliseringsstyrelsen) относно принципите на доброто

---

3 ОВ C 72 E, 21.3.2002 г., стр. 331.

4 ОВ L 267, 20.10.2000 г., стр. 63.

5 ОВ C 189, 5.7.2001 г., стр. 1.

използване на основни данни при изпълнението на цифровизирани публични административни услуги;

– като взе предвид доклада от 2022 г. на Европейския институт по право относно модела на правилата относно оценката на въздействието на алгоритмични системи за взимане на решения, използвани от публичната администрация[6],

– като взе предвид информационните бележки, представени на конференцията относно административното право на ЕС, организирана от тематичния отдел към комисията по правни въпроси на Парламента и Университета на Леон (Леон, 27—28 април 2011 г.)[7],

– като взе предвид препоръките, включени в работния документ относно състоянието и перспективите на административното право на ЕС, представен от работната група относно административното право на ЕС пред комисията по правни въпроси на 22 ноември 2011 г.[8],

– като взе предвид оценката на европейската добавена стойност относно административно-процесуалното право на Европейския съюз, представена от отдела за европейска добавена стойност пред комисията по правни въпроси на 6 ноември 2012 г.[9],

– като взе предвид обществената консултация относно общи правила за открита, ефикасна и независима европейска администрация и своя обобщаващ доклад от юли 2018 г., представен от отдела за европейска добавена стойност към Службата на Европейския парламент за парламентарни изследвания пред комисията по правни въпроси на 10 юли 2018 г.[10],

– като взе предвид оценката на въздействието на евентуални действия на равнището на ЕС за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз, приключена през юли 2018 г. от отдела за предварителна оценка на въздействието към Службата на Европейския парламент за парламентарни изследвания пред комисията по правни въпроси на 10 юли 2018 г.[11],

– като взе предвид оценката на европейската добавена стойност през 2022 г. относно цифровизацията и административното право, представена на [30 май

---

6 https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf.

7 http://www.europarl.europa.eu/committees/en/juri/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=59983.

8 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/juri_wdadministrativelaw_/juri_wdadministrativelaw_en.pdf.

9 http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/juri/dv/eav_lawofadminprocedure_/EAV_LawofAdminprocedure_EN.pdf.

10 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf

11 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/621841/EPRS_STU(2018)621841_EN.pdf

2023 г. от отдела за европейска добавена стойност пред комисията по правни въпроси[12],

– като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2013 г., съдържаща препоръки към Комисията относно административно-процесуалното право на Европейския съюз[13],

– като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2016 г. за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз и предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз,[14]

– като взе предвид своята резолюция от 26 октомври 2017 г. относно мониторинга върху прилагането на правото на ЕС (2017/2011(INI)),

– като взе предвид своята резолюция от 7 юли 2022 г. относно „По-добро регулиране: обединяване на силите за по-добро законотворчество“ (2021/2166(INI)),

– като взе предвид своята резолюция от 20 май 2021 г. относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа: премахване на пречките пред функционирането на цифровия единен пазар и подобряване на използването на изкуствения интелект за европейските потребители (2020/2216(INI)),

– като взе предвид последващите действия на Комисията във връзка с резолюцията на Европейския парламент съдържаща препоръки към Комисията относно административно-процесуалното право на Европейския съюз, приети от Комисията на 24 април 2013 г.,

– като взе предвид последващите действия на Комисията във връзка с резолюцията на Европейския парламент за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз, приети от Комисията на 4 октомври 2016 г.,

– като взе предвид последващите действия на Комисията във връзка с резолюцията на Европейския парламент относно „По-добро регулиране: обединяване на силите за по-добро законотворчество“, приети от Комисията на 22 октомври 2022 г.,

– като взе предвид членове 47 и 54 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-xxxx/xxxx),

А. като има предвид, че след влизането в сила на Договора от Лисабон Съюзът разполага с подходящо правно основание за приемането на европейско административно-процесуално право;

Б. като има предвид, че основното право на добра администрация, предвидено в член 41 от Хартата на основните права на Европейския съюз, е правно

[12] https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_STU(2022)730350
[13] ОВ C 440, 30.12.2015 г., стр. 17.
[14] https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/150700/consultation-eu-law-summary-report.pdf

обвързващо, тъй като е част от първичното право;

В. като има предвид, че в един правов Съюз е необходимо да се гарантира, че процесуалните права и задължения винаги се определят, развиват и спазват по подходящ начин; като има предвид, че гражданите имат право да очакват високо ниво на прозрачност, ефикасност, отзивчивост и бързо изпълнение от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, и че те имат също така право на информация относно наличните за тях варианти за предприемане на по-нататъшни действия по съответните въпроси;

Г. като има предвид, че ефикасното администриране на Съюза е съществено важна за обществения интерес и че прекалено голямото количество правила и процедури, както и тяхната липса, могат да доведат до лошо администриране, което може да е резултат и от съществуването на противоречиви, несъгласувани или неясни правила и процедури; като има предвид, че надлежно структурираните и последователни административни процедури спомагат както за ефикасна администрация, така и за надлежно прилагане на основното право на добра администрация и имат добавената стойност на насърчаването на прозрачността и отчетността, като по този начин повишават легитимността на Съюза и доверието на гражданите в администрацията на Съюза;

Д. като има предвид, че липсата на доверие от страна на част от гражданите през последните няколко години е един от належащите проблеми, пред който е изправен Съюзът, което може да накърни неговата легитимност; като има предвид, че е необходимо Съюзът трябва да предостави на гражданите си бързи, ясни и видими отговори, с цел да откликне на опасенията им;

Е. като има предвид, че съществуващите разпоредби и принципи на Съюза относно добрата администрация са разпръснати сред множество различни източници: първично право, съдебна практика на Съда на Европейския съюз, вторично право, право с незадължителен характер и едностранно поети от институциите на Съюза ангажименти;

Ж. като има предвид, че съществуващите вътрешни кодекси за поведение на различните институции имат ограничено действие, различават се един от друг и не са правно обвързващи;

З. като има предвид, че като се отчитат препоръките на групата „Държави срещу корупцията“ (GRECO) на Съвета на Европа, един ясен и правно обвързващ набор от правила за администрацията на Съюза би изпратил положителен сигнал в борбата срещу корупцията в публичната администрация;

И. като има предвид, че от 2001 г. насам Парламентът последователно е искал – в своите резолюции и приложенията към тях – законодателни действия от страна на Комисията в тази област; като има предвид, че от 2013 г. насам Парламентът призовава за административно-процесуално право на Европейския съюз, а през 2016 г. призова конкретно за предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз; като има предвид, че по същество многократно призивите на Парламента имат за цел да бъде приет регламент относно административната

процедура на Европейския съюз, в който да бъдат определени общи процедурни правила, на които се подчиняват административните действия на администрацията на Съюза, т.е. институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (европейско административно-процесуално право);

Й. като има предвид, че този призив се основава на подробна оценка на въздействието, в която, *inter alia*, се определя количествено стойността на административните процедури; като има предвид, че в оценката на въздействието от 2018 г. е констатирано, че фрагментираността при административните процедури в институциите и органите на ЕС има отрицателно въздействие върху откритостта, ефикасността и независимостта на ЕС и е направено заключението, че отрицателните въздействия вероятно ще се влошат с прехода към цифровизирана администрация; като има предвид, че при представянето на предложението Комисията следва да представи и оценка на въздействието;

К. като има предвид, че Парламентът е участвал в обществена консултация по отношение на необходимостта от създаване на европейско административно-процесуално право, при което 76% от респондентите, които са изразили подкрепа за предприемането на допълнителни мерки на равнището на Съюза за засилване и опростяване на административните процедури на Съюза, са обърнали внимание, че подобряването на ефикасността и прозрачността са измежду главните причини за намесата на ЕС и са определили оперативната несъгласуваност и разходите за административна тежест като едни от най-проблематичните въпроси; като има предвид, че Комисията следва освен това да започне адекватен процес на обществени консултации с всички съответни участници и по-специално следва да използва специфичните знания и опит на Европейския омбудсман, тъй като обществените жалби относно нарушения в органите и институциите на Съюза се отправят именно към него;

Л. като има предвид, че Парламентът предприе консултации с академичните среди, практиците и юридическата общност при подготовката за своята резолюция от 2016 г. относно открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз; като има предвид, че в последващите си действия, приети на 24 април 2013 г., във връзка с резолюцията на парламента от 15 януари 2013 г. Комисията е посочела, че ще стартира подробна инвентаризация на съществуващия корпус на административното право на ЕС и на евентуални недостатъци във всички институции, че ще направи оценка на подходите, възприети за тези въпроси в държавите членки, и че ще се консултира с академичните среди, практиците и юридическата общност, за да извърши задълбочен анализ на всички аспекти на въпроса; като има предвид, че десет години по-късно Комисията все още не е информирала Парламента за резултатите от обявената инвентаризация и задълбочения анализ;

М. като има предвид, че в същите последващи действия от 2013 г. Комисията е заявила също така, че всяка бъдеща инициатива ще трябва да отчита съществуващата рамка на административни правила и сложното отношение между хоризонтални и специфични за съответния сектор правила; многобройните причини за евентуално лошо администриране и множеството възможни начини, по които то може да бъде преодоляно; и ограниченията относно употребата на

член 298 от ДФЕС; като има предвид, че до момента не е представена такава оценка от страна на Комисията;

Н. като има предвид, че през 2022 г., действайки за първи път въз основа на член 298 от ДФЕС, Комисията е представила две предложения относно, от една страна, информационната сигурност и, от друга страна, киберсигурността в администрацията на Съюза, т.е. неговите институции, органи, служби и агенции, за да се разрешат липсата на общ подход в тези области и фактът, че всяка от тях или има свои собствени правила в тези сфери, основаващи се на процедурни правила или учредителни актове, или изобщо няма правила.

О. като има предвид, че съществуването на хоризонтални и специфични за съответните сектори правила не може да бъде извинение за липсата на определяне на европейското административно-процесуално право или пречка пред определянето на такова право, което би съставлявало основна и обща референтна рамка за административно-процесуалното право, която следва да бъде прилагана от всяка администрация на Съюза, независимо от сектора или дейностите ѝ; като има предвид, че в много държави членки на Съюза съществуват такива общи условия за влизане в сила, независимо от тяхната структура, област или сектор и паралелно със специфични за съответния сектор правила;

П. като има предвид, че фрагментираността на съответните правни уредби между администрацията на Съюза води до значително дублиране на усилията по създаване и поддържане на вътрешни правила, както и до оперативно несъвместими административни практики; като има предвид, че за гражданите на Съюза разнообразието от такива правила увеличава рисковете от недоразумения, погрешно тълкуване и несъобразяване с правилата; като има предвид, че установяването на основна и обща референтна рамка на европейското административно-процесуално право за администрацията на Съюза би създало административна среда с единни принципи, стандартизирани правила и въведени най-добри практики, при което това не пречи да съществуват специфични за съответния сектор правила, както е известно и на национално равнище; като има предвид, че освен това определянето на европейското административно-процесуално право е в съответствие с изискването да се действа при надлежно зачитане на независимостта или компетенциите на всяка институция и всеки орган на Съюза, които изцяло ще продължат да съществуват;

Р. като има предвид, че с напредването на техниката и усилията за цифровизиране, които се изискват от страна на държавите членки, включително по отношение на публичните им администрации и услуги, подобни усилия за цифровизиране са предприети от администрацията на Съюза; като има предвид, че администрацията на Съюза все повече не функционира като отделен субект, а във взаимодействие с националните публични администрации, за да обслужва гражданите;

С. като има предвид, че в проучването за оценката на европейската добавена стойност от 2022 г., както и в проучването за оценка на въздействието от

2012 г.,се подчертава фактът, че с цифровизацията е налице по-голяма необходимост от централизация и хармонизация и че текущата цифровизация поражда нови въпроси и предизвикателства;

Т. като има предвид, че в рамките на съдебната практика на Съда на Европейския съюз има добре установени процесуални принципи, които се прилагат към процедурите на държавите членки по въпроси, свързани със Съюза, и които следва да се прилагат *a fortiori* към прякото администриране от страна на Съюза; като има предвид, че може да се очаква, че съдебната практика на Съда на Европейския съюз скоро ще се доразвие, за да включи обхване, свързани с развитието на цифровизацията в административните процедури, като например автоматизираното взимане на решения;

У. като има предвид, че Европейската декларация относно цифровите права и принципи за цифровото десетилетие прокламира цифрови принципи, които да служат на всички европейци;

Ф. като има предвид, че Цифровия компас от 2023 г. Комисията е определила за Съюза една визия за цифрово преобразена Европа през 2030 г. в съответствие с европейските ценности; като има предвид, че „Пътят към цифровото десетилетие“ има за цел допълнително укрепване на водещата роля в цифровата област и предоставяне на гражданите и предприятията на допълнителни възможности за действие и влияние, като по този начин превръща цифровата трансформация в двигател на устойчив икономически растеж и социално благосъстояние, което следва да се постигне, inter alia, чрез изграждане на цифрови умения и компетенции за работната сила, за да може тя да участва пълноценно в цифровата икономика, и чрез цифровизиране на публичните услуги, за да станат те по-ефикасни и лесни за ползване, което облагодетелства всички в обществото ни;

Х. като има предвид, че в стратегията на Европейската комисия в областта на цифровите технологии „Цифрова Комисия от следващо поколение“ се описват цели, които да направят възможна подкрепата от страна на администрацията на Комисията за постигането на стратегическите приоритети на ЕС и водещата роля като дава пример, и се насърчават следните елементи, inter alia: овластяване на персонала ѝ, като се даде възможност за цифрово подготвено разработване на политики чрез насоки и помощ в целия цикъл на политиката на Съюза, и оптимално използване на предимствата на технологиите за данни и иновативните технологии с цел преустройване на административните му процеси; макар в стратегията да се демонстрира намерението за това как ще еволюират през следващите години цифровизацията на административните процеси и взаимодействието на администрацията на Съюза с гражданите; като има предвид, че тази еволюция следва да бъде придружена с набор от правила, на които се подчиняват административните процедури, и следва да бъде хармонизирана в цялата администрация на Съюза;

Ц. като има предвид, че развитието на новите технологии, например изкуствения интелект и автоматизираните системи за взимане на решения (ADMS), може да играе важна роля за модернизирането и подобряването на функционирането на публичната администрация, при условие че използваните технологии са с висока

степен на надеждност и солидност; като има предвид, че възможността да се прибегне до такива нови технологии от страна на публичната администрация, включително администрацията на Съюза, обаче следва да бъде ограничена от принципа на законност и необходимостта да се гарантира зачитане на правата на гражданите; като има предвид, че използването на нови технологии, като например ИИ и ADMS може да породи специфични проблеми за принципа на добра администрация и правото на съдебен контрол и по тази причина изисква специален анализ по отношение на елементи, като например прозрачността, отчетността, съответствието с изискванията и забраната на дискриминацията, като се преодолее рискът от алгоритмична пристрастност;

Ч. като има предвид, че следва да бъдат признати рисковете от използването на изкуствен интелект и машинното самообучение, по-специално в контекста на администрацията на Съюза, където може да съществуват значителни различия в правомощията между гражданите и администрацията; като има предвид, че поради това използването на машинно самообучение от страна на администрацията на Съюза следва да бъде ограничено до събирането, организирането, структурирането, преобразуването, комбинирането и адаптирането на данни, като например оптично разпознаване на символи, разпознаване на предмети или преобразуване на говор в текст;

Ш. като има предвид, че през 2022 г. Европейския институт по право представи модел на правилата относно оценката на въздействието на алгоритмични системи за взимане на решения, използвани от публичната администрация, при който моделът на правилата се предлага, когато такива автоматизирани системи за взимане на решения вземат решение или подпомогнат взимането на решение от страна на човек – т.е. решение от страна на публичен орган (включително на равнището на Съюза) да се предприеме или да не не предприеме дадено действие – това вероятно ще окаже значително въздействие върху обществеността[15];

Щ. като има предвид, че в миналото софтуерът, разработван за целите на публичната администрация, често беше със затворен код, което означава, че въпреки че плащат за него, гражданите не могат да проверяват или да използват повторно кода; като има предвид, че си заслужава да се признае, че администрацията на Съюза разработва, публикува и използва софтуер с отворен код, което допринася за изпълнението на принципа „публични пари – публичен код“. като има предвид, че този принцип насърчава повторното използване и усъвършенстването на съществуващия код, за да се понижат разходите за разработването на софтуер, а следователно и разходите за цифровизация; като има предвид, че непрекъснато следва да се насърчава използването на софтуер с отворен код от страна на администрацията на Съюза[16];

АА. като има предвид, че достъпът до цифрово административно обслужване за гражданите на Съюза се влияе от фактори като възраст, доверие или готовност за

---

15 https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Model_Rules_on_Impact_Assessment_of_ADMSs_Used_by_Public_Administration.pdf

16 https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/informatics/open-source-software-strategy_en#opensourcesoftwarestrategy

възприемане на технологични решения; като има предвид, че по тази причина администрацията на Съюза следва да вземе това предвид, когато разработва цифрови решения за предоставяни от нея услуги, за да не загуби доверието на гражданите и за да им позволи да се приспособят към съществуването на цифровото обслужване;

АБ. като има предвид, че вече са определени следните принципи за цифрови публични услуги и администрация: i) ориентирани към човека и достъпни цифрови публични услуги на всички равнища; ii) възможността всеки да участва в създаването и усъвършенстването на цифровите публични услуги, които са персонализирани спрямо потребностите и предпочитанията на всеки; iii) принципът на еднократност, а именно – всеки да трябва да представя данните или информацията си еднократно, когато взаимодейства по цифров начин с публичните администрации в целия Съюз; iv) оперативна съвместимост на цифровите услуги, предлагани от публичния сектор, като например решения за цифрова самоличност с преносимост на данните в целия Съюз; v) широкообхватно ангажиране на и с хората, което е станало възможно благодарение на цифровите технологии и решения и стимулиране на създаването на основани на участието инициативи на всички равнища, vi) принос на цифровите технологии и решения за подобряване на нивата на обществена сигурност и безопасност;

1. счита, че след 70 години непрекъснато развитие на публичната администрация на Съюза и 13 години след влизането в сила на Договора от Лисабон, в който се определя правното основание на член 298 от ДФЕС, няма оправдание принципите на добрата администрация да не залягат в задължителното законодателство;

2. припомня, че в своята резолюция от 15 януари 2013 г. и в своята резолюция от 9 юни 2016 г. Парламентът е призовал – съгласно член 225 от ДФЕС – за приемането на регламент относно открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз съгласно член 298 от ДФЕС; припомня, че в своята резолюция от 9 юни 2016 г. Парламентът по-специално е призовал Комисията да отправи законодателно предложение, което да бъде включено в работната ѝ програма за 2017 г.; изразява съжаление, че досега исканията на Парламента не са били последвани от действия чрез предложение на Комисията;

3. отбелязва, че Комисията не е представила обосновани или убедителни доводи за бездействието си и изразява съжаление, че до момента Комисията не е представила задълбочен анализ или проучвания по темата;

4. отправя искане към Комисията спешно да отправи законодателно предложение – въз основа на член 298 от ДФЕС – за регламент за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз, което да бъде включено в работната ѝ програма за 2024 г., така че съзаконодателите да могат да започнат работата си по него веднага след началото на новия законодателния мандат; отправя искане предложението да следва препоръките, изложени в Приложението към настоящото предложение, и приканва Комисията да обмисли предложението за регламент, приложено към резолюцията на Парламента от 9 юни 2016 г., като основа за отправна точка за изготвянето на исканото предложение, и да вземе

предвид напредъка на цифровизацията и въздействието ѝ върху администрацията и административната процедура на Съюза;

5. счита, че исканото предложение не поражда финансови последици;

6. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и приложените към нея препоръки на Комисията и на Съвета.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ
ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Препоръка 1 (относно основанието за предложение на Комисията за регламент относно открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз):

Европейският парламент счита, че предложението на Комисията следва да приеме формата на регламент, в който се определя общ акт относно административната процедура съобразно изложеното в Приложението към резолюцията на Парламента от 9 юни 2016 г. за открита, ефикасна и независима администрация на Европейския съюз.

Препоръка 2 (относно ръководните принципи на цифровизацията на административните процедури на Съюза)

Европейският парламент счита, че напредъкът при цифровизацията и въздействието му върху административните процедури на администрацията на Съюза следва да бъдат взети предвид от Комисията при представянето на предложението, поискано с настоящата резолюция. По-конкретно трябва да се вземе предвид следното:

1. Що се отнася до общите аспекти:

i) принципът на еднократност, а именно – всеки да трябва да представя данните или информацията си еднократно, когато взаимодейства по цифров начин с публичните администрации в целия Съюз, като в това отношение се ползва и от създаването на европейските портфейл за цифрова самоличност;

ii) оперативна съвместимост на цифровите услуги, предлагани от администрацията на Съюза;

iii) принос на цифровите технологии и решения за повишаване на нивата на обществена сигурност и безопасност;

iv) създаването на процедури и разясняването на ползването на цифрови технологии в комуникацията на администрацията на Съюза с външни лица, с цел предприемане на ответни мерки за справяне със съществуващите пропуски, повишаване на правната сигурност, гарантиране на увеличаването на броя на случаите на административна несправедливост, които биват разрешени, и прекратяване на цикъла на недоверие;

2. Що се отнася до достъпните и приобщаващи публични услуги:

i) цифровите публични услуги следва да бъдат ориентирани към човека и достъпни на всички равнища;

ii) всеки следва да има възможност да участва в създаването и усъвършенстването на цифровите публични услуги, които са персонализирани спрямо потребностите и предпочитанията на всяко лице;

iii) следва винаги да се осигуряват аналогови алтернативи и следва да има на разположение лице за контакт, което да помага за разрешаването на всякакви проблеми, които може да възникнат при ползването на цифрови услуги от страна на

гражданите на Съюза;

iv) цифровите публични услуги следва да бъдат достъпни за хората с увреждания;

v) цифровите публични услуги следва да бъдат достъпни чрез широк набор от устройства;

3. Що се отнася до сигурността, отчетността и защитата на данни:

i) принципа „публични пари – публичен код“, а именно изходният код на всеки софтуер, разработен с помощта на публични пари, следва да бъде предоставен на разположение на обществеността за проучване и повторно ползване;

ii) следва да бъдат защитени неприкосновеността на личния живот и сигурността на ползвателите на цифрови публични услуги;

iii) правото на грешка и правото на коригиране;

iv) правото на разяснение, схващано като правото да бъде дадено обяснение за всеки продукт на алгоритъма и на решението, достигнато след алгоритмична оценка;

v) принципът на прозрачност относно критериите, въз основа на които се взимат автоматизирани решения, ако тези решения засягат граждани;

Препоръка 3 (относно принципите за разработването и разгръщането на цифрови решения)

Следва да се признае необходимостта от разработване на нови цифрови решения с цел удовлетворяване на потребностите на администрацията на Съюза в процеса на цифровизация. За да се гарантира, че такива решения служат на гражданите и на персонала на Съюза по най-добрия начин, следва да бъдат взети предвид следните принципи:

i) персоналът на Съюза следва да бъде в центъра на процеса на разработване, тъй като той най-добре разбира административните процедури и граничните казуси, а именно проблеми, които се случват единствено в най-горния и в най-долния край на диапазона от възможни стойности или в екстремни ситуации;

ii) следва да се обмисли разработването на вътрешноведомствени цифрови решения, които са съществено важни за разгръщането на съответната публична услуга;

iii) при възлагане на дейности на външни подизпълнители, вместо да има покани за представяне на предложения за монолитни мегапроекти, за които оферти могат да подадат само малко на брой големи предприятия, и които са изложени на по-висок риск от закъснение и надхвърляне на бюджета, процедурите за възлагане на обществени поръчки за цифровизацията на проекти и процеси следва да бъдат подразделени на покани за представяне на предложения за по-малки проекти, за да станат договорите за цифровизация по-достъпни за МСП;

iv) цифровизацията следва да не се разглежда единствено като процес за намаляване на разходите; важно е да не се забравя, че ефикасната цифровизация изисква и инвестиции както в технологии, така и в персонал;

v) цифровизацията следва да бъде извършена по начин, вследствие на който персоналът разполага с повече време да изпълнява задачи, свързани с експертните му знания, чрез автоматизиране на повтарящите се задачи и подпомагане на персонала при гарантирането на изпълнението от страна на администрацията на Съюза на принципите и целите, посочени в Препоръка 2;

vi) цифровизацията не следва да води до възлагане на специализирани задачи на персонал без специални компетенции, който не е преминал обучение и не е получил ресурси, необходими за изпълнението на такива задачи.